

MOVE –polun kehittäminen

KOULU-PT OSAKSI
KOULUJEN
OPPILASHUOLTOA?

KouluPT -pilotointi

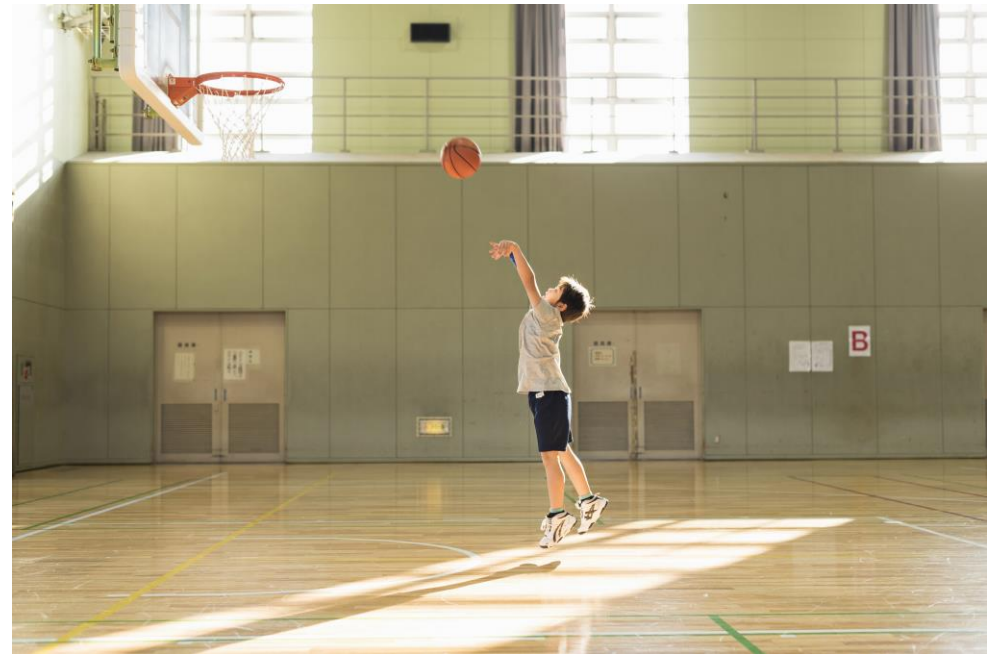

- KouluPT aloitti työskentelyn Lauritsalan yhtenäiskoulussa lokakuun 2024 alussa. Yläkoulun oppilaille suunnatut pilottikokeilut aloitettiin marraskuussa 2024 Lauritsalan yhtenäiskoulussa ja toiminta laajentui helmikuussa 2025 Pontuksen alakoululle.
- KouluPT -toiminnan kohderyhmänä ovat 5.-9. luokkalaiset oppilaat.
- Tärkeimpänä tavoitteena on auttaa oppilaita, joiden fyysinen toimintakyky on MOVE-mittausten perusteella terveyttä ja hyvinvointi kuluttavalla tai haittaavalla tasolla, ja joilla ei ole säännöllistä liikuntaharrastusta, arjessa on vähän liikuntaa ja osallistuminen mm. koulun liikunnanopetukseen ja harrasteryhmiin on sosiaalisista syistä tai oman fyysisen tai psyykkisen kunnon haasteiden vuoksi vaikeaa.
- Lokakuussa 2024 KouluPT on teettänyt kyselyn kaikille Lauritsalan koulun 5.-9. luokkalaisille MOVE-testin organisoinnin kehittämiseksi ja oppilaiden liikuntatoiveiden kartoittamiseksi. Vastauksia on hyödynnetty pilottikokeilujen suunnittelussa ja kohdentamisessa.

KouluPT:n yhteistyöverkostot ja toimintaympäristö

- KouluPT toimii jatkuvassa yhteistyössä koulun henkilöstön kanssa mm. liikunnanopettajien, koulun nuorisotyöntekijän sekä koko oppilashuollon henkilökunnan kanssa akuutisti apua tarvitsevien oppilaiden kartoittamiseksi.
- Kouluaikaisen liikuntaneuvonnan menetelmien kehittämisessä tehdään yhteistyötä liikuntatoimen kanssa. (mm. SBM-alustan käyttöönotossa/kuntosali-ohjauksien järjestämisessä)
- Huoltaja tai oppilas voi ottaa myös suoraan yhteyttä KouluPT:hen.
- Ohjaustoiminta toteutetaan sekä yksilö- että pienryhmäohjauksina pääasiassa koulupäivän aikana koulualueella tai koulun lähiympäristössä mm. Lauritsalan uimahallilla ja kuntosalilla.

Ohjaustoiminta pilottikokeiluissa

- Yksilö- ja pienryhmä ohjaus liikuntatuntien tai muiden oppituntien puitteissa.
- Yksilöllinen tuki liikuntatunnin aikana –mm. toiminnan eriyttäminen tai liikuntaan osallistumisen sosiaalisten ja psyykkisten esteiden purkaminen yhdessä oppilaan kanssa.
- Lajitutustumiset (esim. kuntosaliohjaus) koulualueen ympäristössä mahdollisuuksien mukaan. Säännölliseen liikuntatoimintaan ohjaaminen.
- Ohjaaminen koulufysioterapeutille, harrastuskoordinaattorille tai opiskeluhuollon palveluihin yksilön tarpeiden mukaan. Tiedottaminen tsemppikortin/ erityisliikuntakortin saamisen mahdollisuuksista liikuntatoimelta.
- Välituntitoiminta (pienryhmätoiminta, yksilötapaamiset, aktivoinnit jne.)
- Yhteisöllinen kehitystyö!

MOVE –polun kompastuskiviä

MOVE –testit toteutetaan hyvin kaikilla kouluilla Lappeenrannassa ja tulokset syötetään valtakunnalliseen järjestelmään. Testien jälkeisessä tulosten hyödynnettävyydessä ja heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien oppilaiden tukitoimissa on kehitettävää.

Kivi 1:

- Lupa tulosten hyödyntämiseksi kouluterveydenhuollossa ja oppilashuollossa → Voisiko luvan kysyä jatkossa Wilman oppilastietolomakkeessa?

Kivi 2:

- Osalta kouluista puuttuu systemaattinen ohjeistus tulosten toimittamisesta kouluterveydenhoitajille. → Tehdään MOVE-polusta kuntakohtainen prosessikuvaus ja selkeä ohjeistus kaikkien koulujen käytettäväksi.

MOVE –polun kompastuskiviä

Kivi 3:

- Kouluterveydenhuolto käsittelee tuloksia laajojen terveystarkastusten yhteydessä (koululääkärin tarkastus). Tämän tapaamisen aika on lyhyt, ja sen yhteydessä on tarkoitus käsitellä kaikkia oppilaan koulunkäyntiin ja hyvinvointiin liittyviä tekijöitä. Usein ongelmat ovat kasautuneita, joten MOVE-testitulosta ei ehditä edes katsoa, saati miettiä jatkotoimenpiteitä.
- Kouluterveydenhoitaja ohjaa oppilaan koulufysioterapeutin kautta tai suoraan KouluPT:lle, joka voi arvioida tuloksia ja oppilaan yksilöllistä tilannetta tarkemmin sekä aloittaa yksilöllisen ohjaustyön.
- Tai MOVE-mittausten jälkeen KouluPT ottaa suoraan yhteyttä MOVE-testeissä huolestuttavan tuloksen saaneisiin oppilaisiin ja keskusteleo oppilaiden kanssa heidän tilanteestaan. Tehdään arvio oppilaan liikkumiseen liittyvästä tuen tarpeesta ja aloitetaan mahdolliset tukitoimet heti ilman viivyttelyä.

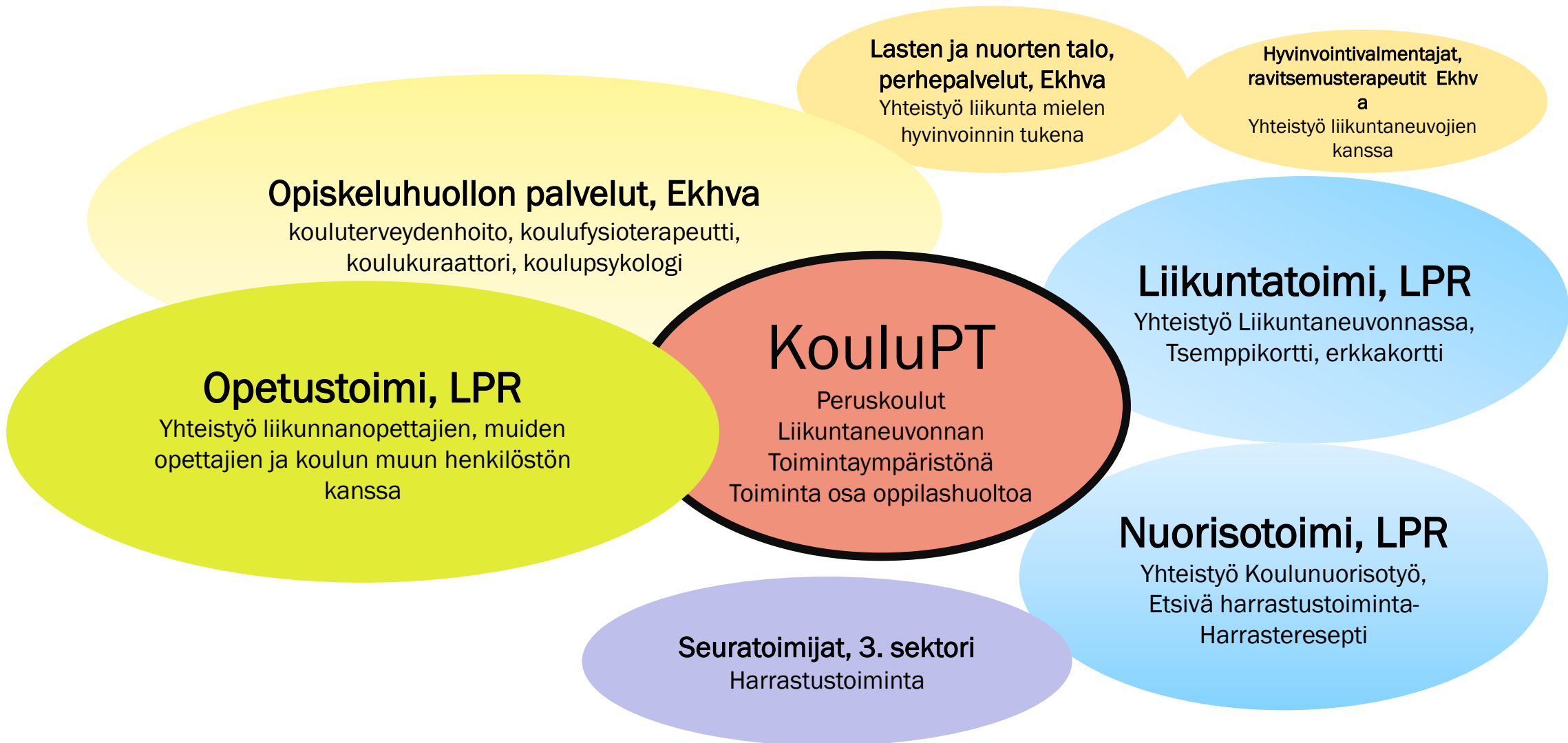
Kivi 4:

- Vaikka kunnassa olisi useita KouluPT:tä, on heidänkin aikaresurssi rajallinen ohjaustyölle.
- Tarvitaan yhteistyötä Liikunta- ja Nuorisotoimen sekä EKHVA:n kanssa liikuntaneuvonnan, etsivän harrastustyön ja hyvinvointityön toteuttamiseksi. KouluPT voisi toimia linkkinä perheiden/oppilaan ja olemassa olevien palveluiden välillä.

Syksyllä Lauritsalan koululla toteutetusta MOVE-prosessia ja nuorten liikkumista koskevan kyselyn vastauksista ilmeni vahvana viestinä alla olevat seikat:

- Noin 33% 5.-9- luokan oppilaista liikunnalliseen toimintakykyyn liittyvät asiat ovat pääsääntöisesti kunnossa
  - Noin 33% 5.-9- luokan oppilaista tarvitsee jonkinlaista tukea liikunnallisen elämäntavan ylläpitämiseen
  - Noin 33% 5.-9- luokan oppilaista tarvitsee vahvaa tukea liikunnallisemman elämäntavan aloittamiseen
- Yksilöohjausta, pienryhmiä, sukupuolen ja tason mukaan jaettuja ryhmiä toivoo n. 30-50% vastaajista.
- Tärkeimpinä motivaatiotekijöinä nousivat esiin mm. oma tietoisuus liikunnan hyvää tekevistä vaikutuksista, itselle sopivan tasoinen- ja kokoinen liikuntaryhmä, liikuntakaverit ja sekä ohjaajan reiluus.
- Voimakkaimmiksi liikunnan esteiksi nousevat samat edellä mainitut seikat silloin, jos ne eivät ole kunnossa.

KouluPT osaksi opiskeluhuollon ja liikuntaneuvonnan kokonaisuutta Lappeenrannassa?

Miten niin oppilashuoltoa?

Opiskeluhoitolaki

Tämän lain tarkoituksena on:

1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä

Mitä seuraavaksi?

- Pilottikokeilut jatkuvat
- MOVE-polun prosessikuvauksen ja ohjeiden laatiminen.
- Move-mittausten järjestäminen keväällä, KouluPT mukana mittauksissa
- Kunnan kaikkien lapsille/nuorille suunnattujen liikuntaneuvonnan, ohjaus-/etsivän harrastustoiminnan palveluiden kokoaminen yhteen infopakettiin kouluille jaettavaksi.
- **Mistä resurssi peruskouluilla toimivien KouluPT/Hyvinvointivalmentajien vakinaistamiseksi?**